

ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ДЕТЕТО

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 11.11.2011 г. - 30.11.2011 г. Неактивна

Номер на консултация: #393-К

Област на политика: Архив - Социална политика и заетост

Тип консултация: ---

Тип вносител: Национално

ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ДЕТЕТО

Проектът на Закон за детето е в пълен синхрон с Конвенцията за правата на детето на ООН. Законопроектът е новаторски като философия, обхват и техника. Интегрирана е правна материя и различни правни институти в отговор на необходимостта от прилагането на единна, ориентирана към конкретни резултати синхронизирана политика, която изразява една философия, въплътена в един закон.

Основните цели на закона са:

1. гарантиране правата на детето в Република България;
2. подкрепа на семейството за отглеждането и развитието на детето;
3. превенция на рисковете и ранна интервенция;
4. осигуряване на семейна и близка до семейната среда.

Законът предлага коренна промяна на философията - следва се подход, основан на правата - детето е носител на права, а не само обект на закрила. За всяко право са предвидени гаранции за защита и спазване:

- конкретно правно задължени лица
- система от органи, които осигуряват правата
- процедури пред съд или административен орган за защита

- предвиден е широк достъп на детето до органите, които му съдействат и го подкрепят, същото е предвидено и за родителите

- материални гаранции - семейни помощи и услуги за децата и семейството

- санкции за поведение, което нарушава правата на детето.

Новият закон е ориентиран към всички деца и техните родители, а не само към деца в риск, каквато е философията на действащото към момента законодателство. Предвидени са мерки за специална подкрепа в случай на специфични рескове - липса на родителска грижа, насилие, експлоатация и т.н.

Законопроектът урежда и системата по правата на детето, като ясно се разграничават отговорностите на институциите.

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[PROEKT_ZAKON_ZA_DETETO_posleden_variant.pdf - вер. 1.0 | 14.11.2011](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Атанас Милушев (30.11.2011 02:49)

Андреев ден :)

По отношение на точка III.8 задължително е да има и допълнението III.8.1 При констатиране на нарушения по отношение на правата на детето, служителите от ДАЗД имат право да санкционират служители от всички останали институции, съгласно нарушенията им (това включва: отстраняване от служебна длъжност по закрила на детето, глоби и повдигане на обвинения и търсене на наказателна отговорност на служителите)

Автор: Атанас Милушев (30.11.2011 02:25)

Андреев ден :)

IV. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ IV.1. Право на дете- Съвкупност от исконните необходими и нужди характерни за личността на детето. IV.2. Най- добър детски интерес- Най-добрият детски интерес представлява правото на детето да бъде отглеждано в стабилна семейна среда от биологичната си конфигурация, при спазване на правата му. IV.2.1. Добър детски интерес- Добър детски интерес представлява правото на детето да бъде отглеждано в среда максимално близка до семейната с гарантиран контакт с двамата си родители. IV.3. Родителска отговорност- Представлява съвкупност от родителски права и родителски задължения. Родителската отговорност представлява качество на родителите и/ или осиновителите, което може да бъде оценявано от експерт- психолози при постановяване от Съда. IV.4. Родителски капацитет- Родителски капацитет е мярка даваща оценка за способността на родителите да носят родителска отговорност. Това включва: знания, умения и способности да отглеждат и възпитават детето.

Автор: Атанас Милушев (30.11.2011 02:22)

Андреев ден :)

III.8. ДАЗД контролира изпълнението на Закона за Закрила на детето. III.9. Детският Съд и Детският прокурор, създават само рамката в която работят служби „Социално подпомагане“, детски психолози, и медиатори съблюдаващи правата на детето и най- добрия детски интерес. III.10. Основна роля при определяне на местоживеенето на детето има оценката на родителския капацитет, родителската отговорност и наличието на ПАС синдром. Съда назначава задължително тези изследвания на експерт-психолози. III.11. В случаи на насилие на дете в семейна среда се оценяват: родителски капацитет и родителска отговорност, както и наличие на ПАС синдром. Тези оценки се постановяват задължително от съда. III.12. Съдът се произнася за местоживеенето и насилието над дете в семейна среда, след запознаване на изследванията на експерт- психолозите и изслушване на страните.

Автор: Атанас Милушев (30.11.2011 00:59)

Андреев ден :)

II.6. Всяко дете има право, а родителите му задължения да го отглеждат съвместно и да полагат грижи за него, през периодите на боледувания, независимо от семейния им статус. II.6.1. Всяко дете независимо от възрастта има исконно право на игра. Всяко дете има право на игра с родителите си. II.6.2. Всяко дете има право на регулярна седмична подготовка на учебните си задължения с двамата родители, независимо от техния семеен статус. II.6.3. Всяко дете има право на контакт с родителите си. Родителите имат задължението да му го осигуряват. II.6.3.1. При

необходимост правото на контакт се осигурява от оторизираните органи по закрила на детето. II.7. Всяко дете има право на достъп до пълна информация относно изброените по горе права, както и последиците за него.

Автор: Атанас Милушев (30.11.2011 00:58)

Андреев ден :)

II. ПРАВА НА ДЕТЕТО Считаме, че съгласно стратегиите на ЕС за правата на детето, следва правата на детето да бъдат ясно дефинирани. II.1. Всяко дете в РБ е носител на основните човешки права. II.2. Всяко дете с българско гражданство се ползва от правото на приоритетно разглеждане на дела свързани с отглеждането и местоживеенето му от Български Съд. II.3. Всяко дете има право на семейство II.3.1. Всяко дете има право да се отглежда и възпитава от двамата си биологични родители в дом и семейна среда. Семейната конфигурация на детето/децата се формира от двамата биологични родители. II.4. Всяко дете има право на стабилност и сигурност при местоживеенето си. Дете до седем годишна възраст се ползва от особеното и специално право на закрила на семейната му среда, която включва дом и семейна конфигурация. (Това е свързано със защита на най- добрия детски интерес на подрастващото дете.) II.5. Всяко дете има право на достъпна и качествена медицинска грижа и обслужване.

Автор: Атанас Милушев (30.11.2011 00:56)

Андреев ден :)

Първо бих искал да честитя на Всички носители на това Слънчево име- Андрей, Андриус (Андреос) или не знам там как се превежда... и означава Мъж (Мачо) или не знам как там още... Необходими по закона са следните качествени изменения. Не знам как ще бъдат включени, но са важни:

Автор: Нина Кирякова (16.11.2011 18:43)

Чл. 28

Чл. 28. (1) Всяко дете има "право" на безплатни "задължителни" имунизации... Не може да имаш право на задължителни имунизации. Или е право на безплатни имунизации Или е задължение за безплатни имунизации В предвид, че има деца освободени от имунизации по здравословни причини би трябвало да е право, а не задължение.

Автор: Алексавдър Лазаров (16.11.2011 09:22)

Отговор 2

Парадоксът е, че в описаната ситуация, която днес мече е ежедневие, родителят-беглец се явява "недосегаем" от закона. Всички институции отказват да се намесят и казват на другият родител да опреви нещата в семейството си сам. Ако, обаче, този човек сам и по свой път открие детето си и го върне обратно в къщи, това се тълкува като домашно насилие!!! Ситуацията е абсурдна - изгуби детето си или влез в затвора - това е изборът... Някои хора, обаче не разбират, че в света съществуват и други видове правосъдие, към които човек може да се обърне. Лично аз, когато изпаднах в това положение, предпочетох да се доверя на закона, но сега вече съжалявам... За това предлагам тази промяна. За да не пострадат и други хора като мен или просто да решат да "се справят с проблема веднъж и за винаги" сами.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 08:49)

Отговор

Идеята на моето предложение е друга. За съжаление, ако съдът реши, детето може да бъде отделено от единия родител и за по-дълго от 7 дни. Но това, което бих искал да се предвиди в закона е санкция за отделяне без съдебно решение. Какво имам предвид - Единият родител (най-често това е майката) спонтанно решава, че ще напусне съпруга си. Взима децата и се изнася, без да каже къде е и с кого е. Другият родител не може да вижда децата си с месеци. Никой не сенамесва, защото полицията си измива ръцете с "това са ваши семейни отношения", прокуратурата казва - обърни се към полицията да ги намери и т.н.

Автор: Атанас Милушев (16.11.2011 01:22)

Напълно подкрепям идеята за... въвеждането на седмицата 7

Алекс (надявам се не бъркам) Напълно подкрепям идеята Ти за въвеждане на прагова граница от дни на невиждане на детето с родителя. Седем дни е едно добро число. Така м/у другото ще се измени и печалната известна практика за стандартното решение- Първа и трета събота и неделя. То е негласна съдебна практика. Не е известно обаче от къде се е появила тя и защо. Обикновено е в полза на майката. Така работи и така се прилага. Това е интересен феномен, които няма разумно обяснение по отношение на детето. Трябва обаче да се помисли за лятните отпуски (а защо не и зимните- някои сме скиори :)). Предлагам "по- дълъг от 7 дни", да се замени с констркцията: по- дълъг от 7 дни, отчитащ отпуските.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:12)

14

Чл. 218 ал 1 т. 12 - ОТПАДА Чл. 221 ал 25 се променя така: Родител или друг роднина, който не изпълни или по какъвто и да е начин осуети изпълнението на съдебно решение относно упражняване на родителски права или относно лични контакти с дете, или изведе дете от обичайното му местоживееие и ограничи свободните му контакти с единия или двамата родители без тяхно знание и съгласие за период по- дълъг от 7 дни се наказва с глоба от 100 до 300 лв. за първо нарушение, при повторно нарушение - с глоба от 300 до 1000 лв., при трето по ред нарушение административнонаказателно производство не се образува, а материалите се изпращат на съответния прокурор.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:12)

13

Една санкция за подобно поведение би намалила драстично "спонтанните" разводи или иначе казано - тези, до които се стига след обикновен битов скандал в началото на брака. Това е от огромен интерес за детето, защото на практика един такъв развод се отразява най-тежко на него.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:12)

12

Коментар:Този текст има за цел да предпази децата от насилственото им извеждане

от дома в следствие на еднолично решение на единия родител заради конфликт с другия родител. Изключително често срещан случай е откъсването на детето за период от месеци от баща му, заради решението на майката да напусне съпруга си или обратно. Последниците от отношенията между родителите трябва да бъдат ограничени до максимум във влиянието си върху нормалния живот на децата. За това и в текста са предвидени две условия, които трябва да бъдат изпълнени едновременно – ограничаване на детето и извеждането му от дома, т.е. - ако единият родител реши да напусне семейството, той запазва това си право, но губи възможността да "повлече" със себе си и децата, като по този начин ги подложи на още по-голям стрес.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:12)

11

Чл. 197 – Нова алинея: За психическо и емоционално насилие върху дете се смята и насилственото ограничаване на свободните му контакти с единия или двамата родители без тяхно съгласие за период по-дълъг от 7 дни (или две последователни срещи за лични контакти на детето с родител, предвидени в решение на съда), като това ограничаване е съпроводено с извеждането на детето от обичайното или съдебно определеното му местоживееене. Не се считат за психическо и емоционално насилие върху дете случаите, когато ограничаването е в следствие на действията на органите на МВР или друг компетентен орган и то е необходимо за запазване живота, здравето и безопасността на детето или за него има изрично решение на съда.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:12)

10

Чл. 187 ал. 3 се променя така: Органите по ал. 1 са длъжни да извършват проверки за установяване на обстоятелствата по чл. 186. Коментар: Полицията трябва да бъде задължена да извършва проверка по подаден сигнал, за да се прекрати практиката институциите да си "прехвърлят топката" и по този начин да отказват съдействие на гражданите в моменти, когато бързата реакция е от ключово значение за запазване живота и здравето на дете. Най-честият отговор от страна на полицията при подаден сигнал е "това са ваши семейни работи, за да се намесим – донесете съдебно решение", който се дължи именно на факта, че те само имат право, но не са и задължени да се намесят.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:11)

9

Публична тайна е, че практиката изобелства на случаи, в които социални работници, заедно с единия родител изнудват другия родител под предлог, че ако не изпълнява "исканията" им ще напишат доклад, в който ще поискат отнемане на родителските му права. Не са редки и случаите, в които социални работници участват в схеми за трафик на деца и "осиновявания по избор", именно злоупотребявайки с правото си да ги отнемат от родителите им. Социалните работници трябва да бъдат лишени от правото дори да искат от съда подобно нещо, тъй като е добре известно, че в повечето случаи съдът се доверява сляпо на техните доклади (които са и много трудно оспорими, защото се пишат на база на "лични наблюдения") и взема решения,

които вместо да са от полза, са в ущърб на детето, а облагодетелстват единствено единия от родителите и самите социални работници.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:11)

8

Чл. 77 ал 2 (Когато най-добрите интереси на детето налагат това, дирекция "Социална подкрепа" може да поиска и ограничаване на родителските права.) – ОТПАДА. Коментар: Този текст е с възможност за прекалено широко тълкуване и на практика дава възможност за отромно разрастване на една корупционна практика, която вече съществува в България от дост години, а именно – изнудване, шантажиране и манипулиране на родители от служителите на "Социална подкрепа".

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:11)

7

Чл. 58. Ал. 1 – Добавя се: По изключение, родителят може да бъде освободен от задължението да изплаща издръжка, като това трябва да стане с изрично решение на съда след изслушване и на двамата родители и при необходимост – на трети лица.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:11)

6

Чести са и случаите, когато единият родител злоупотребява с невъзможността на другия да изплаща издръжка, за да упражнява системен тормоз върху него. Ето защо трябва да бъде предвидена и възможност за неплащане на издръжка при определени обстоятелства, макар това да се прави само в крайни случаи или в случаи, когато и двамата родители изразят излично желание.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:11)

5

Коментар: Този вариант е по-добър, защото дава възможност да се подхожда към всеки случай индивидуално. Въпреки това, добавката за крайност на мярката е необходима, за да се ограничи своеволната намеса на съдиите в отношенията между родителите и децата, което също е често срещано. От друга страна се дава възможност и за НЕОСЪЖДАНЕ за изплащане на издръжка на родителя, който остава без детето. В много случаи задължителното присъждане на издръжка не само не е необходимо и не е желано, а дори създава излишни бюрократични усложнения и на двамата родители, които са на общото мнение, че такава издръжка не е нужна или е невъзможно да се изплаща.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:10)

4

Чл. 53 ал.4 – Нов Вариант 3: (4) Ако родителите не постигнат споразумение, съдът определя местоживеенето на детето при единия родител, мерките относно упражняването на родителските права, личните отношения между детето и родителя, който няма да живее с него и се произнася по въпроса за издръжката на детето. Решението може да се обжалва по общия ред. (5) С решението по ал. 4 съдът може да постави условия относно упражняването на някои родителски правомощия

от единия или от двамата родители. До тази мярка съдът прибягва само в изключителни случаи, при доказана опасност за живота или физическото и психическо здраве на детето.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:10)

3

Чл. 53 ал.3 - Вариант 2 е по-добър

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:10)

2

Това веднъж за винаги може да прекрати две порочни практики, а именно – използването на детето от единия родител за собствено материално облагодетелстване и домогване до имущество (издръжка, семейно жилище и други, които се предоставят на отглеждания родител), от една страна, а от друга - практиката деца на разведени родители, на свой ред да разрушават семействата си след време и да се превръщат сами в разведени родители, заради модела на подражание и възпитанието чрез "езика на омазата", които получават.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:10)

1

Чл. 7 ал. 2. т. 14 материално положение, социален и образователен статус, минало, семейно положение и здравословно състояние на лицата от обкръжаващата среда на детето. Коментар: Не трябва да се забравя, че най-добрите интереси на детето са доста повече от физическото му оцеляване и безопасност. Предложеният текст ще даде възможност при определяне на родителят, който ще упражнява родителските права след развода да се вземе предвид и по-широката социална средата, в която ще живее детето, традициите и моралните ценности, в които ще бъде възпитано.

Автор: Александър Лазаров (16.11.2011 00:09)

Предложения за корекции

Вече изпратих някои предложение за корекции в проекта за Закон за детето. Корекциите, които предлагам са инспирирани от практическия опит на много хора, които са се сблъскали с реалното прилагане на нормативните актове до момента. Те засягат и някои болезнени за обществото проблеми, произтичащи от съществуващи корупционни практики и обикновена немърливост след немалко държавни служители. Публикевам по-съществените и тук:

Автор: Атанас Милушев (12.11.2011 16:48)

Поздравления

Изключително сме радостни да видим новия за Закон за детето. На лице е огромна по обем работа. Благодарни сме за възможността да изкажем мнението си. Действително работния вариант на закона е доста разширен. На лице са множество положителни изменения в закона. Засегнати са доста принципни положения. Закона има и практическа насоченост и стойност. Това е много важно. Считаме, че наред с множеството положителни и качествени изменения и допълнения на закона има една две дреболийки за допълване. Би било добре, много ясно да се дефинират

следните понятия, които са с практическа насоченост. Това са: Най- добър детски интерес; Добър детски интерес; Родителска отговорност; Родителски капацитет; Синдром на родителско отчуждаване (ПАС. Изключително важно е да се включи в настоящия закон всяко едно от тези понятия. Важно е те да са практически приложими и оженявани от специалисти с оглед най- добрите интереси на детето.

История

Начало на обществената консултация - 11.11.2011

Приключване на консултацията - 30.11.2011

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.